

KRK



M O C A K

Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie
Museum of Contemporary Art in Krakow
ul. Lipowa 4



KULTUR = KAPITAL



WYSTAWY
maj – wrzesień 2013

Alfredo Jaar, *Kultur = Kapital*, 2012, neon, 20 x 150 cm; courtesy of Alfredo Jaar Studio / Galerie Thomas Schulte

www.mocak.pl

materiały prasowe

WYSTAWY MAJ – WRZESIEŃ 2013

Ekonomia w sztuce

Kuratorzy: Monika Koziół, Delfina Piekarska, Maria Anna Potocka
Koordynator: Jeanne Pagin

Wernisaż: 16.5.2013

Wystawa otwarta w dniach: 17.5–29.9.2013

Ekonomia w sztuce to trzecia z kolei wystawa realizowana przez MOC AK Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie z serii łączącej sztukę z najważniejszymi dziedzinami życia, takimi jak historia, sport, nauka, religia czy sztuka. Do tej pory odbyły się dwie wystawy – *Historia w sztuce* i *Sport w sztuce*.

Zderzenie ekonomii ze sztuką w pierwszym momencie wydaje się trudne. Z jednej strony mamy dyscyplinę pragmatyczną, chłodną, opartą na kalkulacjach, z drugiej dziedzinę prywatną, uprawnioną do nieograniczonej fantazji. Jednak okazuje się, że ekonomia zawiera w sobie wiele aspektów, które zaczepiają, prowokują i inspirują artystów. Pierwszy zespół inspiratorów dotyczy problemu wartości: w jaki sposób wartość jest kreowana, co ją symbolizuje, jak można nią manipulować, na czym polega jej sztuczność lub umowność. Drugi odnosi się do etyczności działań i mechanizmów ekonomicznych: do jakiego stopnia sukces ekonomiczny usprawiedliwia kompromisy etyczne, czy bogatszy powinien czuć się winny. Trzeci z kolei operuje wizerunkami wartości: banknotami oraz papierami wartościowymi. Czwarty wiąże problemy ekonomiczne ze społecznymi. Piąty rozważa gry ekonomiczne w obrębie sztuki: co decyduje o wartości dzieła, na czym polegają gry rynkowe, dlaczego dzieło ma wartość, co to znaczy być właścicielem dzieła. Ekonomia okazuje się dziedziną o szerokich możliwościach inspiracyjnych dla sztuki, dlatego

postanowiliśmy zaprezentować tę relację poprzez międzynarodową wystawę kilkudziesięciu artystów, wykorzystując przy tym wzrost zainteresowania ekonomią spowodowany kryzysem światowym.

Wystawie towarzyszy polsko-angielski katalog.



Klaus Staeck, *Sztuka jest wolna (Die Kunst ist frei)*, 1987, offset
fot. R. Staeck

Artyści: Banksy, Zanny Begg & Oliver Ressler, Joseph Beuys, Bernhard Johannes Blume, Liena Bondare, Luchezar Boyadjiev, Rafał Bujnowski, Christoph Büchel, José María Cano, Jota Castro, Josef Dabernig, Oskar Dawicki, Pola Dwurnik, Eva Grubinger, Andreas Gursky, Alfredo Jaar, Christian Jankowski, Toril Johannessen, Laura Kalauz & Martin Schick, Leopold Kessler, Olga Kisseleva, Robin Klassnik, Karolina Kowalska, Jarosław Kozłowski, Michael Landy, Hipolit Lipiński, Pavlo Makov, Antoni Muntadas, Lada Nakonechna, Dan Perjovschi, Santiago Sierra, Klaus Staeck, The Krasnals. Whielki Krasnal, Rirkrit Tiravanija, Mona Vătămanu & Florin Tudor

Rola ekonomistów w dialogu z artystami polega na wskazywaniu takich mechanizmów waloryzowania wytworów sztuki, które nie będą miały charakteru czysto komercyjnego. Takich, które skutecznie pozwalają docierać do indywidualnego i zbiorowego odbiorcy, pozyskiwać jego uwagę i zasoby. A jeszcze lepiej takich, które aktywizują odbiorcę i włączają go w obieg kultury i twórczości.

Obiecujące są zwłaszcza mechanizmy, które łączą artystę z otoczeniem nie tylko na zasadzie: sprzedam – kupię, otrzymam – dam, ale także: połączę – wymienię. A to oznacza, że – nie rezygnując z poszukiwania mecenasa, inwestora czy koproducenta – artysta powinien starać się także o partnerów. Biznes nie musi być postrzegany przez ludzi sztuki jako sponsor czy inwestor. Nowoczesny biznes ma także istotne potrzeby, w których zaspokajaniu sztuka może okazać się przydatna, a nawet niezbędna. Jedną z nich jest konieczność kreowania społecznej marki firmy. Inną – pobudzanie wyobraźni i kreatywności pracowników. Rzecz w tym, aby te potrzeby rozpoznać, dostrzec i w praktyce udowodnić, że ma się ważną część zasobów, które mogą być przydatne w ich zaspokojeniu.*

* Jerzy Hausner, *Sztuka, komunikacja i ekonomia*, fragment tekstu z katalogu wystawy



Conquistadors (Russia), 2007, animacja

Nowa Kolekcja MOCAK-u

Koordinator: Monika Koziół

Tematem nowej wystawy Kolekcji MOCAK-u są media. Prezentujemy najważniejsze: fotografię, malarstwo, rzeźbę, rysunek i wideo.

W sztuce współczesnej media nie mają sztywnych granic; można je rozszerzać, łączyć i udziwniać. Istnieje tak dużo wariantów zmian, że każdy jest w stanie odkryć lub wymyślić medium, które pozwoli mu ujawnić talent i sformułować własny problem artystyczny. Na wystawie staramy się również pokazać pomysły artystów na indywidualizowanie mediów. Największe możliwości i różnorodność oferuje fotografia, której punktem wyjścia jest neutralna dokumentacja, a szczytem wyrafinowania – realistyczna nierealność. Najtrudniejszym medium – i być może dlatego ciągle tak cenionym – jest malarstwo, w którym błąd jest nieodwracalny, a sens niezwykle łatwy do zafałszowania. Właśnie te media – w całej swojej złożoności – są bogato reprezentowane w nowej odsłonie Kolekcji.



Pola Dwurnik, *Litości!*, 2008/2009, olej / płótno

Artyści: Marina Abramović, AES+F, Tomasz Bajer, Mirosław Bałka, Charlotte Beaudry, John Blake, Małgorzata Blamowska, Bernhard Johannes Blume, Rafał Bujnowski, Marek Chlanda, Tomasz Ciecierski, Josef Dabernig, Marta Deskur, Andrzej Dłużniewski, Stanisław Dróżdź, Edward Dwurnik, Pola Dwurnik, Noel Harding, Mathias Herrmann, Alexander Honory, Nan Hoover, Matthias Jackisch, Przemysław Jasielski, Jerzy Kałucki, Koji Kamoji, Leopold Kessler, Krištof Kintera, Ragnar Kjartansson, Grzegorz Klaman, Karolina Kowalska, Tomasz Kowalski, Jarosław Kozłowski, Zofia Kulik, Robert Kuśmirowski, Ane Lan, Lars Laumann, Natalia LL, Piotr Lutyński, Hanna Łuczak, Małgorzata Markiewicz, Bartek Materka, Jadwiga Maziarska, Jan Pamuła, Laura Paweła, Géza Perneczky, Józef Robakowski, Jerzy Rosołowicz, Daniel Rumiancew, Zbigniew Sałaj, Wilhelm Sasnal, Mikołaj Smoczyński, Daniel Spoerri, Maria Stangret, Beat Streuli, Yoshihiro Suda, Paweł Susid, Grzegorz Sztwiertnia, Jerzy Treliński, Zbigniew Warpechowski, Marian Warzecha, Otto Zitko, Heimo Zobernig

Współfinansowane ze środków finansowych
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.



Laura Paweła, *enter into exhi...*, 2004, akryl / płótno

Miesiąc Fotografii w Krakowie

Ghislain Dussart

Kolaże

Miesiąc
Fotografii
w Krakowie
2013

Miejsce: Galeria Alfa

Wernisaż: 16.5.2013

Wystawa otwarta w dniach: 17.5–16.6.2013

Koordynatorzy: Agnieszka Olszewska, Katarzyna Wąs

Ghislain Dussart fotografował Brigitte Bardot od samego początku jej kariery. Po raz pierwszy spotkali się w 1953 roku, kiedy fotograf odwiedzał siostrę aktorki. Ich wieloletnia znajomość zaowocowała najbardziej znanymi zdjęciami Bardot – ikony kobiecości. Fotografie publikowane były na bieżąco w magazynie „Paris Match”, a następnie w albumie wydanym w roku 1975, z przedmową Françoise Sagan.

Dzięki wystawie mamy szansę poznać inny, mniej znany wizerunek gwiazdy, przetworzony przez fantazje jej współpracownika. Projekt ten pokazuje rozdźwięk między osobistym stosunkiem artysty do aktorki a ich wspólną pracą nad tworzeniem publicznego wizerunku Brigitte



Bardot. Kolaże Dussarta, stworzone z fotografii wykonanych w latach 60. na Lazurowym Wybrzeżu, przedstawiają gwiazdę oraz inne muzy artysty (między innymi Annę Karinę, jego ówczesną partnerkę) w sytuacjach z jego najśmielszych fantazji – spętane, krzyżowane, chłostane. Jednak kobiety na zdjęciach, występując w tych nierealistycznych sytuacjach, nie sprawiają wrażenia nieszczęśliwych i skrzywdzonych, raczej są świadome swojej siły. Całemu projektowi towarzyszy atmosfera zabawy, a nie represji. Te śmiałe obyczajowo projekty pozostały przez wiele lat w ukryciu, po raz pierwszy pokazano je po śmierci autora.

Ghislain Dussart (1924–1996) – znany także jako Jicky Dussart, francuski malarz i fotograf. Pracownik magazynu „Paris Match”.

Miesiąc Fotografii w Krakowie

Tadeusz Rolke

Studio Rolke

Miesiąc
Fotografii
w Krakowie
2013

Miejsce: Galeria Beta

Wernisaż: 16.5.2013

Wystawa otwarta w dniach: 17.5–16.6.2013

Kurator: Witek Orski

Koordynatorzy: Agnieszka Olszewska, Katarzyna Wąs

Podczas wieloletniej pracy – od pierwszych zachowanych zdjęć z 1944 roku aż do dzisiaj – Tadeusz Rolke stara się za pomocą aparatu „łapać chwile”. Przez wiele lat pracował jako reporter, rejestrował happeningi w Galerii Foksal i fotografował modę dla czasopisma „Przekrój”. Na wystawie w MOCAK-u prezentujemy zdjęcia, które (za zgodą właściciela) z archiwum fotografa wydobyl Witek Orski, artysta i kurator związany z warszawską Galerią Czulość.

Dzięki temu spotkaniu dwóch fotografów mamy okazję oglądać kulisy pracy Rolkego z modelkami. Podobnie jak w słynnym albumie Helmuta Newtona *Us and Them*, możemy zobaczyć nie tylko efekty pracy fotografa, ale i jego samego w otoczeniu modelek. Zamiast podziwiać kobiece ciała, obserwujemy budowanie relacji między modelkami i fotografem, poznajemy samego mistrza. Moda PRL-u jest w tym przypadku tłem opowieści, która dzisiaj nie mogłaby się już zdarzyć.



Tadeusz Rolke (ur. 1929) – klasyk polskiej fotografii reportażowej. Podczas długiej kariery pracował między innymi dla magazynów „Ty i Ja”, „Przekrój”, „Stolica”, „Świat”. W latach 70. wyemigrował do Niemiec, gdzie stworzył słynny cykl *Fischmarkt*. Po powrocie do Polski w latach 80. wydał trzy albumy. Dzisiaj pracuje i mieszka w Warszawie.

Tadeusz Rolke, bez tytułu, Paryż 1965 © Tadeusz Rolke

Otwarcie Galerii Re

Spokojna Tour Now

Miejsce: Galeria Re

Wernisaż: 16.5.2013

Wystawa otwarta w dniach: 17.5–29.9.2013

Kurator: Mirosław Bałka

Współpraca: Karolina Kubik

Koordynator: Katarzyna Wąs

Patron Galerii Re

RE-Bau

Współpraca programowa Galerii Re



Program wystaw w MOCÁK-u jest skonstruowany tak, by przedstawiać sztukę współczesną w jak najszerszym kontekście. Stawiając sobie za cel ukazywanie zjawisk najnowszych, postanowiliśmy prezentować także działania dopiero kształtujących się talentów. Dlatego trzecia galeria Muzeum (po Alfie i Becie) przeznaczona będzie dla studentów szkół artystycznych z Polski i całego świata. Galeria, oprócz zadań wystawienniczych, pełnić ma również funkcję edukacyjną. Za jej pośrednictwem młodzi, dopiero wchodzący na rynek sztuki twórcy będą mieli okazję do zapoznania się ze sposobem funkcjonowania instytucji muzealnych i galerii. W promowaniu młodej sztuki wspierać będzie nas Fundacja GAP, współpracująca z profesorem Jerzym Hausnerem.

Budynek portierni powstał na początku lat 40. XX wieku jako integralna część zakładów istniejących pod nazwą Deutsche Emailwarenfabrik (DEF), które od roku 1939 dzierżawił Oskar Schindler. Obiekt, zbudowany na planie prostokąta z półokrągłym przeszkleniem na parterze, nieco cofniętym kubicznym piętrem, mimo małej kubatury prezentuje charakterystyczne cechy modernizmu. Jest to miejsce szczególne, ponieważ to właśnie tędy, a nie bramą przy budynku głównym, jak pokazują kadry słynnego filmu Spielberga, wchodzili do fabryki żydowscy więźniowie obozu pracy w Płaszowie.



MOCÁK rozpoczął remont portierni jesienią 2012 roku. Dzięki firmie RE-Bau, sponsorowi remontu i adaptacji oraz patronowi Galerii Re, wnętrzu budynku przywrócono formę z czasów okupacji (odsłonięto gęstożebrowe stropy, przypominające o dawnej fabrycznej funkcji budynku; wyburzono ściany; wyremontowano dach i odnowiono elewację; wykonano tynki i wylewki oraz wymieniono instalacje doprowadzające media). Przy wsparciu

firmy Hansen wymienione zostały drzwi oraz okna na parterze, z zachowaniem ich charakterystycznych komórkowych podziałów.

Pierwszym wydarzeniem zapowiadającym działalność Galerii była prezentacja prac studentów krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, zrealizowanych w ramach kilkuletniego projektu Muzeum pod tytułem *Po co jest sztuka?* W ciągu rocznego seminarium odbyły się spotkania ze studentami, podczas których dyskutowano i zastanawiano się nad sensem sztuki zarówno w kontekście społecznym, edukacyjnym, jak i indywidualnym. Efektem seminarium prace wykonane przez uczestników, które od października 2012 roku są cyklicznie pokazywane w przestrzeniach Muzeum. Wystawą inauguracyjną działalności Galerii jest koncert studentów Pracowni Działań Przestrzennych warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, prowadzonej przez Mirosława Bałkę. PDP Orkiestra wykona utwór muzyczny inspirowany historią i kulturą Krakowa. Studenci, którzy na co dzień zajmują się sztukami wizualnymi, oprócz dźwięków klasycznych instrumentów zaprezentują także między innymi muzyczne możliwości komputera Commodore...

PDP Orkiestra pod batutą prof. Mirosława Bałki:

Magdalena Angulska GITARA BASOWA
Krzysztof Bagiński CHÓREK
Anna Bajorek UKULELE
Marcin Bednarczyk CHÓREK
Adam Borowski KOMPUTER COMMODORE
Oskar Chmioła CHÓREK
Mateusz Choróbski CHÓREK
Zofia Czerniakowska CHÓREK
Norbert Delman HARMONIJKA USTNA
Nanda Gamarra CYMBAŁKI
Michał Huszcza KONTROLER MIDI
Marcelina Jarnuszkiewicz CHÓREK
Anna Jochymek MARAKASY
Karol Kaczorowski BĘBEN DARABUKA
Anna Kasperska TARKA KUBAŃSKA
Marcin Kosakowski CHÓREK
Anna Kosarevska ŚPIEWAJĄCA MISA / CHÓREK
Adrian Kowalski CHÓREK
Sebastian Krok DRUMLA / MEGAFON
Hanna Linkowska KLAWISZE
Marta Mielcarek KLAWISZE
Marcin Morawicki BANJO
Michalina Musielak CYMBAŁKI
Tymon Nogalski CHÓREK
Agnieszka Sobczak OKARYNA
Fernando Garcia Mendez SOLISTA



Próba PDP Orkiestra, fot. PDP

Noc Muzeów w MOCAK-u

In Art We Trust!

17.5.2013, od godz. 19

PROGRAM

Noc Muzeów w MOCAK-u odbędzie się pod hasłem *In Art We Trust!* Zwiedzający nagrodzeni zostaną „mocakami” – specjalnie zaprojektowanymi banknotami, za które będą mogli otrzymać bezpłatny bilet wstępu do Muzeum, ważny do końca 2013 roku!

Wystawy:

Ekonomia w sztuce

Kolekcja MOCAK-u

Spokojna Tour Now w Galerii Re

Tadeusz Rolke Studio Rolke

Ghislain Dussart Kolaże

Dodatkowe atrakcje:

MOCAK w Zachęcie, Zachęta w MOCAK-u

W ramach akcji *MOCAK w Zachęcie, Zachęta w MOCAK-u* krakowianie będą mieli okazję obejrzeć prezentację multimedialną prac z kolekcji Narodowej Galerii Sztuki, a warszawiacy – krakowskiego Muzeum.

Otwarta Biblioteka nocą!

MOCAK w Noc Muzeów to nie tylko otwarte Muzeum, ale i czynna do późna Biblioteka. Zapraszamy wszystkich do korzystania z naszego księgozbioru.

Warsztaty *Poczytaj książki nocą*

godz. 19–22

Biblioteka MOCAK-u

Podczas tegorocznej Nocy Muzeów wszyscy zwiedzający – zarówno dzieci, jak i dorośli – będą mogli współtworzyć unikatową książkę artystyczną inspirowaną dziełami prezentowanymi na wystawie *Ekonomia w sztuce*. Będzie to również okazja do zapoznania się z książkami artystycznymi ze zbiorów Biblioteki, w tym z pracą Zbigniewa Makowskiego *Las husula extranas*. Pokazane zostaną także książki wykonane przez uczestników projektów *Powrót książki* oraz *Poznaj inną stronę*.

Oprowadzanie po Bibliotece Mieczysława Porębskiego

od godz. 19 (co 30 minut, w 15-osobowych grupach)

Biblioteka MOCAK-u

Profesor Mieczysław Porębski (1921–2012), wybitny polski historyk sztuki, przekazał Muzeum część swojej biblioteki wraz z obrazami swoich przyjaciół, między innymi członków Grupy Krakowskiej, a także Ryszarda Winiarskiego, Jerzego Stajudy, Jana Tarasina czy Andrzeja Wróblewskiego. Kolekcja Profesora została zgromadzona w jednej z sal Biblioteki MOCAK-u, zaaranżowanej na wzór jego gabinetu z krakowskiego mieszkania.

Konkurs w MOCAK Bookstore

W czasie Nocy Muzeów będą obowiązywać również specjalne promocje w MOCAK Bookstore: 25% zniżki na wszystkie wydawnictwa muzealne, 5% zniżki na pozostałe publikacje przy zakupie na kwotę powyżej 150 zł. Zostanie również zorganizowany konkurs dla wszystkich osób dokonujących zakupów w MOCAK Bookstore podczas trwania imprezy – trzeba będzie wypełnić formularz i odpowiedzieć na pytanie dotyczące nowo otwartej wystawy. Losowanie nagród odbędzie się o północy.

Multimedialna prezentacja historii MOCAK-u

od godz. 19

sala audiowizualna

Nowe wydawnictwa MOCAK-u



Katalog *Ekonomia w sztuce*

Polsko-angielska publikacja towarzysząca wystawie *Ekonomia w sztuce* składa się, tak jak dotychczas wszystkie duże katalogi wydawane przez MOCAK, z części tekstowej oraz ilustracyjnej. W pierwszej znalazły się: zbiór esejów skupiających się na tematyce pogranicza ekonomii i sztuki, wybór tekstów z czasopisma „art aktuell” przygotowany przez Delfinę Piekarską oraz wypowiedzi samych artystów zebrane przez Monikę Koziół na temat związku ekonomii i sztuki. Druga część zawiera reprodukcje prac z wystawy opatrzone komentarzami.

Autorzy: Georgina Adam, Edwin Bendyk, Łukasz Gorczyca, Jerzy Hausner, Monika Koziół, Delfina Piekarska, Maria Anna Potocka



Grzegorz Jankowicz *Po co jest sztuka?* *Rozmowy z pisarzami, cz. 2*

Tom wywiadów Grzegorza Jankowicza prezentuje poglądy na temat sztuki grupy najwybitniejszych polskich pisarzy (poetów i prozaików) młodego, średniego i starszego pokolenia. Jankowicz tak dobierał swych rozmówców, by z każdym omówić inny aspekt interesującej go relacji między słowem i obrazem, przedstawieniem językowym i reprezentacją wizualną, literaturą i sztuką.

Książka Grzegorza Jankowicza to drugi tom z serii *Po co jest sztuka?* i równocześnie część projektu o tym samym tytule realizowanego przez MOCAK.

Rozmówcy: Marek Bieńczyk, Jacek Dehnel, Darek Foks, Jerzy Jarniewicz, Piotr Paziński, Piotr Sommer, Andrzej Sosnowski, Agnieszka Taborska, Magdalena Tulli



MOC AK Forum 1/2013 [6]

Kolejny numer „MOC AK Forum”, towarzyszący wystawie *Ekonomia w sztuce*, będzie dotyczył rynku sztuki. Ukaże się w połowie czerwca. Czytelnicy dowiedzą się, czym jest rynek sztuki i jakimi prawami się rządzi. Wśród autorów głównych tekstów znaleźli się znawcy tematu, między innymi Katarzyna Zalasińska (redaktor numeru), Agata Ubysz, Janusz Miliszkiewicz i Grzegorz Goleń. W numerze nie zabraknie też ciekawych wywiadów z galerzystami i kolekcjonerami, między innymi z Moniką Branicką i Jerzym Stelmachem. W części edukacyjnej pisma znajdziemy rozmowę dwóch edukatorek z Kroniki i MOC AK-u na temat najciekawszych projektów realizowanych przez bytomską instytucję kultury. Brytyjska artystka Natasha Peel przygotowała specjalną wkładkę edukacyjną dla najmłodszych czytelników „MOC AK Forum”. Okładkę szóstego numeru pisma przygotował Konrad Smoleński, tegoroczny reprezentant Polski na 55. Biennale Sztuki w Wenecji, a autorami eseju wizualnego są Mateusz Choróbski i Anna Orłowska.

Współfinansowane
ze środków finansowych
Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego



KRK

Partnerzy MOC AK-u
MOC AK Partners



Patron Galerii Re
Re Gallery Patron



Partnerzy wystaw
Exhibitions Partners



Współpraca programowa Galerii Re
Programme collaboration Re Gallery



Patroni medialni / Media Patrons



Projekt utworzenia Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013.

The project of creating the Museum of Contemporary Art in Krakow was co-financed by the European Union as part of the Malopolska Regional Operational Programme 2007–2013.

